Nr. 1. 11 Czerwca 1894. Rok X.

Wychodzi w każdy Poniedziałek podczas pory kąpielowej.

PRZEDPŁATA
na cały sezon kąpielowy wynosi:
w Krynicy . . . 2 złr. 50 ct.
z przesyłką poczt. 3 „ — „
za granicą . . . 3 „ 25 „

Numer pojedynczy w Krynicy kosztuje **15** ct.
W innych miejscach i zdrojowiskach krajowych **16** ct.

KRYNICA

PISMO
poświęcone balneologii i sprawom polskich zdrojowisk.

Redaktor główny i wydawca: Dr. LEON KOPFF,
lekarz rządowy c. k. Zakładu zdrojowego w Krynicy.

Przedpłatę frankowaną
przyjmuje Administracya pisma **„Krynica“** w Krynicy, tudzież wszystkie urzęda pocztowe.

W Warszawie, Król. Polskiem i Rosyi, przyjmują przedpłatę wszystkie księgarnie.

INSERATY przyjmuje, za opłatą od miejsca wiersza drobnym drukiem (petit) po **8** centów, Administracya „Krynicy“, tudzież w Krakowie Drukarnia Związkowa ul. ś. Jana Nr. 13.

Biuro Redakcyi i Administracyi
w kancelaryi c. k. Zarządu zdrojowego w Krynicy.

KALENDARZ: Czerwiec. **11 Poniedziałek.** Barnaby apostoła **12 Wtorek.** Onufrego wyznawcy. **13 Środa.** Antoniego z Padwy wyzn. **14 Czwartek.** Bazylego W. b. wyzn. **15 Piątek.** Wita i Modesta mm. **16 Sobota.** Justyny p. i Benona b. **17 Niedziela** 5 po Św. Adolfa i Marc. — Wschód słońca: 11/6 **3.31.** 17/6 **3.31.** — Zachód słońca: 11/6 **7.45.** 17/6 **7.48.**

SPRAWOZDANIE
C. K. ZAKŁADU ZDROJOWEGO w KRYNICY
za sezon roku 1893

Zimna i późna wiosna, dżdżyste lato — oto charakterystyka sezonów kąpielowych w Galicyi w r. 1893. Przytem cholera w guberniach południowo-zachodnich Rosyi i niektórych Królestwa Polskiego, na Węgrzech, tu i owdzie pojedyncze jej ogniska w Galicyi; wylewy rzek we wschodniej Galicyi, niszczące plony rolników doszczętnie, przyczyniły się do reszty do ogólnego niepowodzenia Galicyjskich Zakładów kąpielowych, zdrojowych i klimatycznych. Klęska ogólna, dotykająca całą Galicyę, dała się ze wszystkich zdrojowisk najdotkliwiej odczuć Rymanowowi, który uległ rozszalałemu żywiołowi wezbranych wód górskich.

Zakład zdrojowy w Krynicy mimo tak wyjątkowo niekorzystnych okoliczności ogólnych, wyszedł w r. 1893 obronną ręką. Jakkolwiek frekwencya była o 76 osób mniejsza niż w r. 1892, to mimo to dochód za kąpiele zwiększył się o parę tysięcy guldenów. Dowodzi to ogromnej żywotności zakładu zdrojowego w Krynicy i znaczenia wielkiego jego środków leczniczych, uznanych już do tego stopnia przez szerokie warstwy społeczne w kraju i zagranicą, że nawet mimo klęsk elementarnych i ekonomicznych, chorzy poświęcali ostatni grosz, udając się z całem zaufaniem do Krynicy, aby u jej leczniczych zdrojów i w jej ożywczym klimacie szukać utraconego zdrowia.

Ogółem przybyło do Krynicy w r. 1893 osób 4551, co w porównaniu z frekwencyą r. 1892, wynoszącą 4627 osób, przedstawia frekwencyę mniejszą o 76 osób. Dokładny obraz statystyczny frekwencyi r. 1893 przedstawia następujące zestawienie:

Wykaz frekwencyi w r. 1893.

Nr. porządkowy	Wyszczególnienie	Rodzin	W tem Mężczyzn	Kobiet	Dzieci niżej 10 lat	Razem osób	UWAGA
	I. Z Austro-Węgier.						w r. 1892 razem osób z Galicyi 3088
1.	Z Galicyi	2065	1235	1509	391	3135	
2.	Z Czech	6	4	6	—	10	
3.	Z Bukowiny	3	2	3	—	5	
4.	Z Austryi	19	7	14	1	22	
5.	Ze Śląska	3	3	1	—	4	
6.	Z Tyrolu	2	2	—	—	2	
7.	Z Węgier	62	34	39	10	83	
8.	Z Bośni	1	1	—	—	1	w r. 1892 osób razem 3255
	Razem z Austr.-Węgier	2161	1288	1572	402	3262	
	II. Z Zagranicy						
1.	Z Anglii	1	—	1	—	1	
2.	Z Francyi	4	2	2	—	4	
3.	Z Włoch	1	1	—	—	1	
4.	Z Rumunii	6	5	4	2	11	
5.	Z Ameryki	4	1	4	—	5	
6.	Z Ks. Poznańsk. i Prus	5	3	6	1	10	w r. 1892 razem osób 1348
7.	Z Król. Pol. i Rosyi .	774	312	728	217	1257	
	Razem z Zagranicy .	795	324	745	220	1289	
	Ogółem frek. w r. 1893	2956	1612	2317	622	4551	
	„ w r. 1892	2911	1322	2735	570	4627	
	w 1893 zatem więcej	45	290	—	52	—	
	w 1893 zatem mniej	—	—	418	—	76	

Kąpieli wydano w r. 1893 ilości następujące:

I. Mineralnych:

I. klasy dla dorosłych 6783 (o 1.153 kąpieli więcej niż w r. 1892);

II. klasy dla dorosłych 24.478 (w porównaniu z roku 1892 o 3.180 kąpieli więcej);
dla dzieci 507 (w r. 1892 643);
bezpłatnych dla urzędników zakładu zdrojowego 830, w r. 1892 665);
bezpłatnych dla lekarzy i ich żon 982 (w r. 1892 wydano ich 1279);
bezpłatnych dla ubogich 1058 (w r. 1892 wydano ich 917); za połowę ceny 1367 (w r. 1892 1386).

Ogółem wydano w r. 1893 kąpieli mineralnych 36.005. w r. 1892 zaś 31.818, t. j. w r. 1893 o 4187 kąpieli więcej. Dochód ogólny za kąpiele mineralne wynosił w r. 1893 22.954 złr. 43 ct., co w porównaniu z r. 1892 (19.975 złr. 27 ct.) okazuje większy dochód o 2979 złr. 16 ct.

(Ciąg dalszy nastąpi).

O dyletantyzmie w lecznictwie.

Napisał

Dr. Jasiński.

Leczenie jest sztuką i to wcale trudną, gdyż sztuka ta wymaga i wiedzy bardzo obszernej i znacznej inteligencyi, aby tę wiedzę odpowiednio stosować. Przedewszystkiem jednak jest niezbędnem, ażeby osoba, zajmująca się leczeniem, wiedziała dokładnie, co to znaczy „leczyć“, t. j. na czem polega istota leczenia. Ponieważ tedy do zajmowania się leczeniem potrzeba wielu rzeczy, a przedewszystkiem wiedzy, przeto wieki składały się na to, zanim z leczenia, jakiem ono było pierwiastkowo, i jakiem jest jeszcze i dziś w ręku dyletantów, wyrobiło się leczenie rzeczywiste czyli umiejętne.

Jakkolwiek tedy leczenie jest sztuką, której potrzeba się uczyć, chcąc ją wykonywać należycie, pomimo to zajmują się leczeniem nietylko tacy, którzy się sztuki leczenia uczyli i jej się oddają wyłącznie, lecz także takie osoby, które się jej nie uczyły wcale, dla których przeto leczenie jest tylko rzeczą amatorstwa, czyli rodzajem sportu. Osoby takie są więc lekarzami dyletantami. Doświadczenie uczy, że wiedzy, zwłaszcza gruntownej, nie posiadają tacy dyletanci, i nie mogą jej posiadać, gdyż nie mają studyów dotyczących. Ich wiedza przeto składa się co najwięcej tylko z owych urywkowych wiadomości, których nabywają przypadkowo czytaniem popularnych dzieł lekarskich. Jeszcze częściej jednak składa się ich wiedza tylko z owych spaczonych wyobrażeń, których źródłem jest tradycya ludowa, albo książki, pisane przez innych lekarzy-dyletantów. O wiedzy przeto u dyletantów niema mowy. Ale niektórzy z nich odznaczają się przynajmniej pewnym stopniem inteligencyi. Takim lekarzem dyletantem był n. p. słynny w swym czasie Cagliostro, czyli Józef Balsamo, a w naszem stuleciu Pryśnic. Większość jednak lekarzy-dyletantów należy do ludzi umysłowo ograniczonych. Z historyi bowiem dyletantyzmu na polu leczenia wiemy, że leczeniem zajmują się chętnie pastuchy, kowale, szewcy a nawet stare baby wiejskie, te typy ograniczenia.

Jakkolwiek tedy większość lekarzy-dyletantów nie odznacza się nawet inteligencyą, pomimo to jest faktem niezaprzeczonym, że wielka część chorych, oddających się w ich ręce, przychodzi do zdrowia. Już ten fakt budzi zdziwienie w świecie nielekarskim i bywa powodem mylnych wyobrażeń o leczeniu. Jeszcze bardziej zdumiewającym jednak jest dla nielekarzy fakt, że lekarze-dyletanci uleczają nieraz takie choroby, których lekarze rzeczywiści wyleczyć nie mogli. Najwięcej zadziwiającym atoli jest fakt, że do lekarzy-dyletantów jeżdżą nieraz nawet lekarze rzeczywiści, aby się od nich uczyć sztuki leczenia.

Wskutek tych faktów wyrabia się w świecie nielekarskim mniemanie, że lekarze-dyletanci są ludźmi niezwykłymi, t. j. ludźmi obdarzonymi z natury darem leczenia i że leczą niezrównanie dobrze. Mniemanie to opiera się, jak to później zobaczymy, częścią na złudzeniu, częścią zaś na wierze w rzeczy niemożebne, jest więc prostym zabobonem. Zabobon ten przybiera atoli niekiedy takie rozmiary, że owłada i porywa ze sobą ludność całych krajów, a nawet całych części świata. Tym sposobem powstają owe ciekawe zjawiska, którym uczeni nadają nazwę epidemii umysłowych. Epidemie tego rodzaju panowały szczególnie w ciemnych czasach wieków średnich, a więc w czasach, w których sztuka leczenia leżała jeszcze w kolebce. Wszelako i w naszem stuleciu, pomimo olbrzymiego postępu, jaki sztuka leczenia zrobiła i jeszcze ciągle robi, mieliśmy już kilka takich epidemii. Ba, nawet w chwili bieżącej, a więc z końcem stulecia, przebywa ludność europejska bardzo ciężką epidemię tego rodzaju.

Dlatego też obowiązkiem lekarzy jest pouczać świat nielekarski, jak się należy zapatrywać na rzeczone fakta i tym przedmiotem zajmiemy się teraz. W tym celu musimy najpierw obznajomić się ze znaczeniem pojęcia „leczyć“. Z poznaniem bowiem tego znaczenia poznamy zarazem, że leczenie przez dyletantów nie jest rzeczywistym, lecz tylko pozornem, gdyż nie to leczy, co oni robią, lecz czynniki całkiem inne, jak to później zobaczymy.

Ażeby pojąć i zrozumieć, co to znaczy „leczyć“, potrzeba naprzód wiedzieć, co jest choroba. Powtóre potrzeba wiedzieć, z jakich powodów choroby powstają i jakich potrzeba warunków, ażeby ustały. Aby na te pytania odpowiedzieć, potrzeba wiedzieć, co to jest zdrowie i jakich warunków potrzeba do jego utrzymania. Ażeby i na te pytania dać odpowiedź, potrzeba wiedzieć, co to jest życie i co jest powodem, że organizm rozwija się według pewnej idei typowej, że powtóre żywotne czynności jego odbywają się prawidłowo, i że wielka część zaburzeń, które w tych czynnościach nieraz powstają, przemija bez leczenia, jak to widzimy bądź u ludu prostego, bądź u zwierząt.

Pytaniami temi zajmują się biologia, fizyologia, hygiena, patologia i liczne inne nauki, tworzące umiejętność lekarską. Otóż umiejętność ta, nad której rozwojem pracują od wieków setki uczonych, i to jak najinteligentniejszych, uczy, że warunkiem życia są: powietrze, ciepło słoneczne, światło słoneczne, pokarm i woda. Te same czynniki są także podstawą zdrowia. Powtóre uczy, że zdrowie polega na równowadze czynności żywotnych. Po trzecie uczy, że zaburzenia w tych czynnościach, jeśli są tak znaczne, iż dochodzą do świadomości, nazywamy chorobami albo cierpieniami, ponieważ mniej więcej każda choroba sprawia pewne cierpienia. Po czwarte uczy, że bardzo wielka ilość cierpień nie polega na zmianach anatomicznych, lecz tylko na chorobliwym nastroju nerwów wskutek nieodpowiedniego funkcyonowania wyobraźni i braku energii woli. Zobaczymy później, że choroby tej kategoryi są właśnie ową areną, na której lekarze-dyletanci najliczniejsze zbierają laury.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Wiadomości bieżące.

Jego Ces. i Król. Apostolska Mość Najwyższem postanowieniem z dnia 21 marca b. r. raczył najmiłościwiej zezwolić na wyłączenie zdrojowiska krynickiego z pod dotychczasowej administracyi c. k. Dyrekcyi lasów i dóbr skarbowych we Lwowie i oddania tegoż zakładu zdrojowego pod zarząd galicyjskiego c. k. Namiestnictwa. Na skutek też odnośnego reskryptu c. k. Ministerstwa rolnictwa z dnia 29 marca b. r. objęło c. k. Namiestnictwo z dn. 15 kwietnia b. r. wszystkie budynki i grunta, należące do c. k. Zakładu zdrojowego w Krynicy w swój zarząd. C. k. kasa prowentowa w Krynicy, która pełni nadto funkcye kasy prowentowej dla c. k. Zarządu lasów i dóbr skarbowych w Muszynie i Świetnicy, pozostała na razie jeszcze pod zarządem c. k. Dyrekcyi dóbr państwowych, polecono jej tylko w sprawach dotyczących Zakładu zdrojowego krynickiego stosować się najściślej do rozporządzeń c. k. Namiestnictwa.

Wyłączenie Zakładu zdrojowego z pod zarządu c. k. Dyrekcyi dóbr i lasów państwowych i oddania go pod bezpośredni zarząd biuru sanitarnemu c. k. Namiestnictwa nastąpiło skutkiem reorganizacyi całej c. k. Dyrekcyi Galic. dóbr skarbowych. Wyłączenie to miało na celu ułatwienie administracyi zdrojowiska, które, jako takie, potrzebuje głównego zarządu, obeznanego dokładnie z potrzebami sanitarnemi i wymaganiami balneotechnicznemi Zakładu zdrojowego. Uważać więc należy zmianę tę w głównym zarządzie naszego zdrojowiska, jako rzecz nader doniosłego znaczenia w rozwoju Krynicy.

Do roku 1855 administracya Zakładu zdrojowego w Krynicy spoczywała w rękach c. k. krajowej władzy we Lwowie. Od r. 1855 do 1867 administracya ta przeszła na c. k. Dyrekcyę skarbu w Krakowie, a następnie od r. 1867 do czerwca 1873 poruczono ją c. k. krajowej Dyrekcyi skarbu we Lwowie. Skoro zaś powołano do życia nowo kreowaną c. k. Galic. Dyrekcyę dóbr państwowych, z siedzibą najprzód w Bolechowie, a następnie we Lwowie, więc też i Zakład zdrojowy w Krynicy wraz z innemi dobrami państwowemi i funduszu religijnego, przeszedł w lipcu r. 1873 po zarząd tej nowej władzy administracyjnej.

W okresie dwudziestoletnich rządów c. k. Galic. dóbr skarbowych wprowadzono w Zakładzie krynickim wiele nowych ulepszeń. I tak: w r. 1878 wybudowano bitą drogę szeroką, łączącą Zakład zdrojowy ze stacyą w Muszynie (otwartą w r. 1876), wydając na koszta jej budowy z górą 40 tysięcy złr. W r. 1880 wystawiono kosztem 47 tysięcy złr. nowe łazienki borowinowe, które przedtem mieściły się we wspólnym gmachu łazienek mineralnych. W r 1883 wybudowano drogę po nad Zakładem kosztem 16 tysięcy złr. W r. 1884 otworzono Zakład wodoleczniczy, rozszerzając go w roku 1886 i 1892. W r. 1887 przeprowadzono drogę wzdłuż domów w górze Zakładu, tudzież wybudowano skład na borowinę, zalesiono i urządzono park w Słotwinach Wreszcie w r. 1889 oddano do użytku wspaniały Dworzec zdrojowy, wystawiony i urządzony z ogromnym nakładem, gdyż przeszło 200 tysięcy złr. Prócz tego subwencyonowano budowę kościoła rzym. katolickiego, budowę drogi z Krynicy do Tylicza, a nadto zaprowadzono wiele pomniejszych ulepszeń. We wrześniu r. 1889 zwołano też w Krynicy posiedzenie fachowej ankiety, która opracowała obszerny elaborat, na podstawie parotygodniowych studyów na miejscu, który to elaborat służy za drogowskaz w dalszych ulepszeniach zaprowadzanych w tutejszym Zakładzie.

Obecnie po objęciu administracyi Zakładu krynickiego przez c. k. Namiestnictwo spodziewać się mamy wszelką podstawę, że dalsze ulepszenia w Krynicy, tak konieczne dla postawienia jej w rzędzie zdrojowisk pierwszorzędnych w Europie, ku czemu przyroda obdarzyła ją tak wyjątkowymi warunkami, sprzyjającymi leczeniu, jak znakomitemi i silnemi szczawami żelazistemi, górskiem uroczem położeniem i skrzepiającym klimatem, pójdą naprzód raźnym krokiem. Otuchę tę daje nam łaskawa opieka, jaką Krynicę otacza Namiestnik JE. Kaźmierz hr. Badeni, i znana energia tudzież rozległa wiedza fachowa galicyjskiego protomedyka dra Józefa Merunowicza, który objął w Namiestnictwie główny referat naszego Zakładu zdrojowego.

W dniu 3 maja przybył do Krynicy JE. Namiestnik hr. Badeni, celem naocznego przekonania się o potrzebach Zakładu zdrojowego. Towarzyszyli Mu: poseł na Sejm krajowy Józef hr. Męciński, którogo gorliwemu staraniu Krynica niejedno już ulepszenie ma do zawdzięczenia, radca Namiestnictwa p. Mautner, szef biura prezydyalnego, i radca Namiestnictwa p. Friedrich, starosta w Nowym Sączu i przewodniczący komisyi zdrojowej w Krynicy. Na dworcu kolejowym w Muszynie powitali p. Namiestnika w imieniu Krynicy zarządca zdrojowy, radca sesarski p. Sokołowski i naczelnik gminy p. Znamirowski. W Zakładzie zdrojowym oczekiwali przybycia JE. Namiestnika protomedyk dr. Merunowicz, Dr. Kopff, dr. Ebers i inżynier Zakładu zdrojowego p. Wójcicki. P. Namiestnik powitany przez Duchowieństwo obydwóch obrządków, jakoteż Radę gminną i miejscowych urzędników, zwiedzał następnie najszczegółowiej cały Zakład zdrojowy, żądając wyjaśnień i wypytując się o wszystko z największą troskliwością.

P. Stanisław Wójcicki, inżynier Namiestnictwa we Lwowie, przydzielony został Zakładowi zdrojowemu w Krynicy. Ma on przygotować plany nowych robót, jakoteż objąć inspekcyę budowy nowych domów mieszkalnych, które się rozpoczną już ku końcowi tego sezonu.

Uroczystość Bożego Ciała obchodzono w Krynicy procesyą, prowadzoną przez ks. kanonika Gruszkę w asystencyi ks. Dańca. W procesyi, której sprzyjała piękna pogoda, wzięli udział miejscowi urzędnicy rządowi i autonomiczni, goście kąpielowi i mieszkańcy Krynicy.

„Gazeta Lwowska“, organ półurzędowy, pomieścił w numerze z dnia 31go maja b. r. następujący artykuł o Krynicy:

„Zdrojowisko w Krynicy wyłączone zostało z początkiem b. m. z pod zarządu Dyrekcyi lasów i domen państwowych i przeszło pod bezpośrednie zawiadowstwo Namiestnictwa, gdzie agendy jego załatwia biuro sanitarne. W ten sposób Rząd zaznacza, iż odtąd w zarządzie Zakładu w Krynicy ma być uwzględniany przedewszystkiem jego charakter leczniczy, jako zdrojowiska

Jak już donieśliśmy dawniej, przeznaczył c. k. Rząd znaczną kwotę, gdyż do 180.000 złr. z sumy, jaka przypadła na rzecz dóbr funduszowych, pozostających w jego administracyi, z tytułu wykupna prawa propinacyi, na inwestycye, mające na celu uporządkowanie i rozwinięcie Zakładu zdrojowego w Krynicy — tak, ażeby odpowiadał zupełnie nowoczesnym wymaganiom leczniczym, jakoteż europejskim pojęciom co do komfortu. Naturalnie, iż większe budowle i roboty inżynierskie będą mogły być dopiero po ukończeniu tegorocznego sezonu rozpoczęte, gdyż teraz są właśnie w toku prace nad sporządzeniem planów technicznych i kosztorysów, poczem będą musiały być przedłożone do zatwierdzenia przez władze centralne. Lecz już i w tym roku publiczność, zwiedzająca zdrojowisko w Krynicy, zastanie niejedną zmianę, z której się przekona, że obecny zarząd tego najcenniejszego z krajowych zdrojowisk naszych stara się, o ile tylko można, uwzględnić w całej pełni słuszne wymagania gości zdrojowych. W dniu 3 b. m. odbył JE. Pan Namiestnik osobiście lustracyę Zakładu zdrojowego w Krynicy, ażeby udzielić aprobaty wydanym zarządzeniom i przekonać się o dalszych potrzebach Zakładu.

Jedną z ważnych nowości, jakie w tym roku zastaną zwiedzający Krynicę, jest otwarcie do powszechnego użytku nowego źródła, t. z. „Zdroju Karola czyli źródła pobocznego“. Był on wprawdzie znanym od początku bieżącego wieku, ale dotychczas uznawano jego wodę za bezużyteczną do celów leczniczych i wypuszczano ją do pobliskiego potoka. Zarządzone teraz przez Namiestnictwo badania umiejętne, wykazały jednakże, iż jest-to szczawa naturalna *(einfacher Säuerling)*, jako napój hygieniczny pierwszorzędnej wartości, mogąca zupełnie dobrze utrzymać konkurencyę z tak rozpowszechnionym

Giesshüblerem. Woda ze zdroju Karola w Krynicy jest bezwonna, przeźroczysta, perełkuje silnie, badana w różnych porach i wśród rozmaitej ciepłoty atmosfery wykazuje zawsze nic więcej nad +8⁰ Cels., zawiera znaczną ilość kwasu węglowego i ztąd ma smak kwaskowaty, orzeźwiający; żelaza mały ślad, wapnia zaledwie $^1/_5$ część tej ilości, jaka znajduje się w zdroju głównym; woda ta nie tworzy żadnego osadu nawet po dłuższem staniu, ani też po zagotowaniu. Wprawdzie zawiera ta woda trochę mniej kwasu węglowego niż *Giesshübler*, lecz ma tę zaletę, iż zawiera znów mniej wapna. Wydatność zdroju wynosi 1000 litrów na godzinę.

Przez oddanie wody ze zdroju Karola do użytku powszechnego, usunięty zostaje jeden z głównych braków zdrojowiska Krynicy, t. j. brak dobrej wody do picia.

Nie przeszkadza to jednak, iż w najbliższym czasie rozpoczęte będą prace około ulepszenia i rozszerzenia istniejącego wodociągu, doprowadzającego wodę użytkową do Zakładu."

C. k. Dyrekcya ruchu kolei państ. w Krakowie donosi nam:

Z dniem 1 maja wszedł w życie nowy rozkład jazdy na wszystkich galic. liniach kolei państwowej.

Ważniejsze zmiany są:

Pociągi pospieszne Nr. 3 (odjazd z Krakowa o godz. 7 m. 7 rano) i Nr. 4 (przyjazd do Krakowa o godz. 9·42 wieczór) otrzymały postój w Słotwinie, tak iż od 1 maja b. r. począwszy, w tej stacyi wsiadać i wysiadać będzie można nietylko przy nocnych ale i przy dziennych pociągach pospiesznych.

Pociąg osobowy Nr. 13 wyjeżdżać będzie z Krakowa o 7 minut wcześniej jak dotychczas, a mianowicie o g. 10·38 zamiast o 10·45 przed południem.

Pociąg osob. Nr. 17 (wyjazd z Krakowa jak dotychczas o godz. 6·40 wieczór) przybędzie do Rzeszowa o 10 m. wcześniej, t. j. o 10·45 w nocy, a pociąg w przeciwnym kierunku Nr. 18 (przyjazd do Krakowa o 8·55 rano) wyjeżdżać będzie z Rzeszowa o 15 min. później, t. j. o godz. 4·45 rano.

Pociąg osob. Nr. 620 (wyjazd z Tarnowa o godz. 9 wieczór), kończący się obecnie w Grybowie, przedłużony został aż do N. Sącza i przybędzie tam o godz. 11·54 w nocy; wyjeżdżając zatem z Krakowa o 6·40 wieczór, przybędzie się tym pociągiem przed północą do N. Sącza.

Na szlaku Jarosław-Rawa ruska zamiast dotychczasowych pociągów osobowych Nr. 913 i 914 zaprowadza się pociągi mięszane, z których pierwszy wyjeżdżać będzie z Jarosławia już o godz. 5·30 po poł., a drugi dopiero o 7·56 rano tam przybędzie. Dotychczasowe połączenia tych pociągów w Jarosławiu i Rawie ruskiej nie zmieniają się.

Pociąg osob. Nr. 1218 wyjeżdżać będzie z N. Zagórza już o 1·27 po poł. (zamiast 2·6), przybędzie do Jasła o 3·34 po poł. (zamiast 4·15) i uzyskuje przez to w Jaśle nowe połączenie na Rzeszów do pociągu Nr. 1515, który z Jasła o g. 3·45 po poł. wyjeżdża, a w Rzeszowie dotychczasowe połączenie do pospiesznego pociągu Nr. 4 i nadal mieć będzie. Wyjeżdżając zatem tym pociągiem n. p. z Krosna o 2·55 po poł. przybędzie się do Czudca o 5·22 po poł. a do Dembicy o 7·15 wieczór.

Pociąg osob. Nr. 1032 (wyj. z Płaszowa o 5 rano, przyj. do Oświęcimia o 8·10 przed poł.), który w zimowym sezonie nie miał połączenia z Krakowa, od 1 maja począwszy łączyć się będzie w Bonarce z pociągiem kolei północnej linii obwodowej (wyjazd z Krakowa o 4·38 rano, odjazd ze Zwierzyńca o 4·53 rano).

Pociągi kąpielowe Nr. 617 (odj. z Orłowa o 7·33 wieczór, przyj. do Tarnowa o 12·48 w nocy) i Nr. 618 (odjazd z Tarnowa o 2·55 w nocy, przyj. do Orłowa o 8·02 rano), które dotychczas tylko przez lipiec i sierpień kursowały, w tym sezonie kursować będą od 1go czerwca aż do końca września. Pociągi te dogodne mają połączenia w Tarnowie do pociągów Nr. 11 i 12 głównej linii i prowadzić będą wozy I i II klasy wprost przechodzące z Krakowa i Lwowa do Orłowa i napowrót.

Pomiędzy Kalwaryą i Skawiną zaprowadza się nowy pociąg mięszany Nr. 1161 (odj. z Kalwaryi o 6·48 wieczór, przyj. do Skawiny o 7·43 wieczór), łączący się w Kalwaryi z pociągiem kolei północnej z Wadowic, a w Skawinie z oświęcimskim pociągiem osob. Nr. 1035 do Krakowa. Wyjeżdżając zatem tymi pociągami z Wadowic o 5·37 wieczór, przybędzie się do Płaszowa o 8·59, a do Krakowa (przez linię obwodową) o godz. 9.22 wieczór. Nowy ten pociąg ma głównie na celu, aby tym podróżnym, którzy rano z Krakowa do Wadowic wyjechali, umożliwić powrót do Krakowa w tymsamym dniu.

Bliższe szczegóły nowego rozkładu jazdy uwidocznione są na afiszowanych plakatach kolejowych, jakoteż w kieszonkowym rozkładzie jazdy, który jest do nabycia po cenie 10 ct. na każdej stacyi kolei państwowej, u konduktorów przy pociągach, jakoteż w Krakowie w biurze spedycyjnem Bujańskiego, w księgarni Krzyżanowskiego, w cukierni Mauriziego, w handlu J. F. Fischera (linia A-B) i w handlu Porębskiego i Zimlera.

Zwraca się przytem uwagę, że kieszonkowy rozkład jazdy tym razem rozszerzony został przez dodanie osobnych tabel z najkrótszemi połączeniami pomiędzy Krakowem, Tarnowem, Rzeszowem, Jarosławiem, Przemyślem i Lwowem z jednej, a miejscami kąpielowemi Zakopanem (Chabówką), Rabką, Muszyną-Krynicą, Iwoniczem i Truskawcem z drugiej strony.

C. k. Dyrekcya ruchu kolei państwowych we Lwowie przesłała nam następujący komunikat do umieszczenia:

Z dniem 1 maja b. r. zaprowadzony został na szlakach c. k. Dyrekcyi ruchu we Lwowie nowy rozkład jazdy.

Rozkład ten różni się od poprzedzającego jak następuje:

Na szlaku Brody Radziwiłłów zaprowadzony został pociąg lokalny Nr. 1661 odchodzący z Brodów o 7 godz. 1 min. rano, a przychodzący do Radziwiłłowa o 7 godz. 24 minut rano. W zamian kursuje dotychczasowy pociąg mieszany Nr. 1653 tylko do Brodów.

Na szlaku Chyrów Przemyśl zniesiono dotychczasowy pociąg Nr. 2021. Pociąg osobowy Nr. 2017 został natomiast tak przesunięty, że odtąd łączy się w Chyrowie z pociągami osobowymi Nr. 1218 ze Stryja i 1217 ze Zwardonia i zdąża w Przemyślu do pospiesznego pociągu Nr. 3 odchodzącego do Lwowa i do pociągu osob. Nr. 16 odchodzącego do Krakowa.

Na szlaku Drohobycz Borysław uległy znacznemu przesunięciu pociągi mieszane Nr. 1852 i 1853, które łączą się obecnie w Drohobyczu z pociągiem osobowym Nr. 1218 kursującym ze Stryja do Chyrowa i pociąg mięszany Nr. 1854, który łączy się w Drohobyczu z pociągiem osobowym Nr. 1223 odchodzącym do Stryja.

Na szlaku Lwów-Ławoczne przedłużone zostały dotychczasowe pociągi osobowe Nr. 1715 ze Stryja do Skolego, a Nr. 1716 ze Skolego do Stryja.

Pociąg Nr. 1715 odjeżdża ze Stryja o 5 godz. 24 min. popołudniu, przyjeżdża do Skolego o 6 godz. 28 min. wieczór, zaś pociąg Nr. 1716 odjeżdża ze Skolego o 5 godz. 20 min. popoł. i przyjeżdża do Stryja o 6 godz. 18 minut wieczór.

Na szlaku Stanisławów-Husiatyn kursują pociągi mieszane Nr. 1361 i 1372 nie jak dotychczas między Stanisławowem i Buczaczem, lecz między Stanisławowem i Czortkowem.

Pociąg Nr. 1361 przyjeżdża do Czortkowa o 2 godz. 40 min. w nocy, pociąg Nr. 1372 odjeżdża z Czortkowa o 11 godz. 29 min. w nocy.

Pociągi osobowe i mieszane na innych szlakach tutejszej c. k. Dyrekcyi ruchu uległy tylko minutowym przesunięciom, które nie wpływają na wzajemne połączenie tychże pociągów w stacyach rozjazdowych.

Nakładem c. k. Generalnej Dyrekcyi kolei państwowych wyszły z druku ważne z dniem 1 maja b. r. rozkłady jazdy ścienne i kieszonkowe i są do nabycia we wszystkich kasach osobowych, pierwsze po cenie 6 cnt., drugie po cenie 10 cnt. za egzemplarz.

Wszelkich wyjaśnień dotyczących służby na c. k. austr. kolejach państwowych zasięgać można w c. k. Dyrekcyi ruchu we Lwowie (Dworzec główny), dalej w biurze informacyjnem c. k. kolei państwowych przy ulicy Trzeciego Maja (w Hotelu Imperial) tudzież we wszystkich c. k. urzędach kolejowych stacyjnych.

Wykaz wydanych kąpieli mineralnych i borowinowych tudzież procedur hydropatycznych od dnia 16 maja do 3 czerwca 1894:

mineralnych I klasa	52
„ II klasa	413
borowinowych I klasa	8
„ II klasa	134
waniennych zwykłych I klasa	2
„ „ II klasa	4
procedur hydropatycznych	187

Z tego wpłynęło do kasy:

Za kąpiele mineralne i borowinowe i za procedury hydropatyczne . . . . 544 złr. 20 ct.

Dr. M. Zieleniewski. *Ilustrowany opis krajowych zakładów zdrojowo-kąpielowych. 1894.*

Skąpa nasza literatura balneograficzna wzbogaconą została dziełkiem dra Zieleniewskiego sto kilkanaście stron obejmującem i w tekscie licznemi starannie wykonanemi rycinami opatrzonem. Jak wszystko, co z pod pióra dra Zieleniewskiego wyszło, tak i niniejsze dziełko odznacza się wielką sumiennością opracowania. Autor nie szczędził trudu, aby zebrać wszystkie możliwe dane o rozwoju polskich zdrojowisk. Że zaś zbieranie takich materyałów jest istotnym trudem, to każdy, ktokolwiek zbierał daty statystyczne naszych zdrojowisk dotyczące, i musiał przezwyciężać dziwną inercyę naszych zarządów zdrojowych, które, niebaczne własnego interesu, najniechętniej piszącym z pomocą przychodzą, o tem najlepiej jest przekonany. Dr. Zieleniewski podaje treściwy opis każdego zakładu zdrojowego, pisząc przytem *sine ira et studio* o brakach, jakie się jeszcze w wielu naszych zakładach leczniczych napotyka. W radach, jakich nie skąpi, tkwi zawsze i wszędzie miłość rzeczy ojczystych i chęć szczera przyczynienia się do podniesienia naszych zdrojowisk przez usunięcie ich częstokroć bardzo rażących wad.

Autor w przedmowie do swego dziełka pisze, że ono ma służyć szerszej publiczności za przewodnika w „zaznajomieniu się z krajowymi zakładami zdrojowo-kąpielowymi, hydropatycznymi i klimato-leczniczymi, zbiorowo przedstawić się mającymi na wystawie krajowej r. 1894“, celowi temu też „Ilustrowany opis krajowych zakładów zdrojowo-kąpielowych“ w zupełności zadość czyni i śmiało go też polecić możemy wszystkim, chcącym się zapoznać z polskiemi zdrojowiskami, a w szczególności polecamy dziełko dra Zieleniewskiego tym członkom VII-go Zjazdu polskich Lekarzy i Przyrodników, którzy we wspólnej wycieczce tego Zjazdu dla zaznajomienia się z krajowymi zakładami zdrojowymi udział wziąć zamierzają.

K.

Wykaz zdrojowisk i uzdrowisk klimatycznych i praktykujących w nich w roku bieżącym lekarzy Polaków: Birsztany: Rodecki. Busko: Dymnicki, Grabowski, Majkowski, Radziszewski, Sulimirski. Ciechocinek: Certowicz, Lubowski, Pajewski, Ruppert, Stockmann, Tannenbaum, Wohlberg. Cieplice czeskie: Skrzyński. Druskienniki: Bujakowski, Szepietowski. Eichwald: Kuryś. Elster: Błociszewski. Francensbad: Dębicki, Frenkel, Kittel, Rosner. Gleichenberg: Brühl, Bulikowski. Inowrocław: Krzymiński, Przybyszewski. Iwonicz: Dębicki, Kaden, Łukasiewicz, Rościszewski. Jaworze: Kowalski. Karlsbad: Hassewicz, Kretowicz, Rosenberg, Sternberg, Stiche, Toepfer, Tugendhat. Kissingen: Chłapowski. Krynica: Aszkenazy, Blatteis, Cercha, Ebers, Gembarzewski, Glücksmann, Kmietowicz, Kopff, Lorentski, Michalik, Roth, Skórczewski, Waligórski. Landeck: Ostrowicz, Pomorski. Marienbad: Dobieszewski, Harajewicz, Jaroszyński, Kaufmann, Waligórski. Meran: Brühl. Morszyn: Medvey. Nałęczów: Chełchowski, Chmielewski, Doliński, Nusbaum. Niekłań: Misiewicz. Nauheim: Jankowski. Rabka: Głuchowski, Momidłowski. Reichenhall: Goldschmidt. Reinerz: Stan. Rymanów: Dukiet, Jodłowski, Krzyszkowski, Pelczar, Regiec. Schinznach: Tymowski. Sławuta: Dobrzycki, Dzierzbicki, Przesmycki. Solec: Danicwski, Siarczyński. Swoszowice: Tislowitz. Szczawnica: Doskowski, Gluziński, Hammerschlag, Kołączkowski, L. Korczyński, Kruszyński, Nieszkowski, Ściborowski. Truskawiec: Dekański, Kozłowski, Plech, Steinhaus. Wysowa: Jarosz. Zakopane: Buzdygan, Chramiec, Chwistek, Kulczyński, Piasecki, Smorągiewicz. Żegiestów: Hojnacki.

Wiadomości urzędowe c. k. Zakładu Zdrojowego w Krynicy.

Opłaty zdrojowe wynoszą na cały sezon od osoby: Taksa kuracyjna I. kl. **3** złr., za muzykę **3** złr. — Taksa kuracyjna II. kl. **1** złr. **50** ct., za muzykę **1** złr. **50** ct. — Lekarze i ich żony, nauczyciele i nauczycielki szkół ludowych, dzieci do lat 10 i służba są wolni od opłaty. Ubodzy są od opłat zdrojowych uwolnieni tylko w czasie od 15 maja do 1 lipca i od 1 września do 30 września.

Ceny kąpiel:	Od godz. 6 rano do 2 popołudn.		Od godz. 4 do godz. 6 wieczór	
	złr.	ct.	złr.	ct.
I. W gmachu łaziennym głównym.				
Kąpiel mineralna wanienna metodą Schwartza ogrzewana dla dorosłych klasa I.	—	90	—	90
„ „ „ II.	—	70	—	50
Kąpiel dziecięca obok kąpieli dla dorosłych	—	35	—	30
Kąpiel mineralna nasiadowa	—	20	—	20
II. W chodniku krytym.				
Kąpiel gazowa z kwasu węglowego	—	50	—	50
III. W łazienkach borowinowych				
Kąpiel żelazna borowinowa klasa I.	1	60	1	60
„ „ „ „ II.	1	30	1	10
„ „ „ dla dzieci	—	80	—	70
„ „ „ na nogi	—	—	—	30
„ „ „ na ręce	—	—	—	20
Okład borowinowy	—	—	—	10
Kąpiel zwyczajna klasa I.	—	60	—	50
„ „ „ II.	—	50	—	40
IV. Dodatki do kąpiel.				
Cztery litry odwaru igliwiowego	—	20	—	20
Za użycie prześcieradła kąpielowego	—	10	—	10
„ „ ręcznika	—	6	—	6

Cennik c. k. Zakładu hydropatycznego: ***I. Kąpiele:*** *A)* Bilet na kompletne procedury hydropatyczne przez cały dzień t. j. rano, przed i popołudniu używać się mające, na dni 7, I. klasy dziennie à **1** złr., kosztuje **7** złr.; II. kl. dziennie po **75** ct., kosztuje **5** złr. **25** ct. Ten sam bilet na 6 dni I. kl., dziennie **1** złr., kosztuje **6** złr.; II. kl. po **75** ct. dziennie **4** złr. **50** ct. *B)* Bilet na kompletne procedury, t. j. na używanie procedur hydropatycznych 2 razy dnia, na 7 dni, I. kl. dziennie à **80** ct. kosztuje **5** złr. **60** ct.; II. kl. po **65** ct. dziennie, kosztuje **4** złr. **55** ct. Ten sam bilet na 6 dni I klasy po **80** ct., kosztuje **4** złr. **80** ct.; II. kl. po **65** ct. dziennie, kosztuje **3** złr. **90** ct. *C)* Bilet na jednorazowe użycie procedury hydropatycznej w jednym dniu I. kl. **60** ct.; II. kl. **50** ct. Właściciel takiego biletu na jednorazową dzienną procedurę ma prawo użycia raz na dzień którejkolwiek z wszystkich procedur hydropatycznych pojedynczo lub w połączeniu. *D)* Bilet na procedury w domu: 2 razy dnia **40** ct., 1 raz dnia **25** ct. — ***Bielizna:*** za 1 prześcieradło **10** ct., za 1 ręcznik 6 ct., za 1 koc wełniany **20** ct.

Uwaga. Ceny kąpieli mineralnych, borowinowych i procedur hydropatycznych są w czasie od 15 maja do końca czerwca i od 1 września do końca sezonu o **20%** zniżone.

Ceny pomieszkań w domach rządowych od **1** złr. do **2** złr. dziennie za pokój. Ceny pomieszkań w domach rządowych także od 15 maja do 30 czerwca i od 1 września do 30 września zniżone o **20%**. Najdogodniej wybrać mieszkanie za przybyciem do Krynicy, ostatecznie za pomocą biura wywiadowczego, co wielką ilość mieszkań ułatwia i unikać faktorów na dworcu kolejowym w Muszynie.

Lekarze ordynujący: *a)* rządowi: **Dr. L. Kopff** „pod Topolami“. **Dr. H. Ebers** w „Zakładzie hydropatycznym“;

b) Prywatni: **Dr. Z. Aschkenazy** „pod Pagatem“. **Dr. J. Blatteis** „pod Jeleniem“. **Dr. M. Cercha** „pod Szwajcarem“, **Dr. K. Czarnocki**, dentysta w „Willi Tatrzańskiej“. **Dr. Gębarzewski** „pod Białym Orłem“. **Dr. Glücksmann** w budynku posądowym. **Dr. Lorentski** „pod Litwinką“, **Dr. F. Michalik** w „Willi Białej Róży“. **Dr. F. Kmietowicz** „pod Kosynierem“. **Dr. W. Roth** w „Willi Tatrzańskiej“. **Dr. B. Skórczewski** w „Witoldówce“ **Dr. Waligórski** „pod trzema różami“.

Apteka w domu „pod Krakusem“.

C. k. Zarząd zdrojowy i **c. k. Komisya zdrojowa** oraz **Biuro wywiadowcze** w Łazienkach mineralnych.

C. k. Poczta i Telegraf „pod Zamkiem“.

Czytelnia gazet: w Domu Zdrojowym, abonament od osoby na cały sezon **1** złr.

Wypożyczalnia książek: w trafice w budce przy deptaku. Ma dzieła w języku polskim, francuskim, niemieckim i angielskim. Opłata miesięczna od biorących 1 dzieło **1** złr., 2 dzieła **2** złr. — Kaucya **5** złr.

Biuro wywiadowcze w Łazienkach mineralnych. udziela bezpłatnie wszelkich wyjaśnień.

Kefirnia i mleko sterylizowane wyrabia p. T. Lipińska w domu na Jadwinówce.

Mleczarnia M. Komunickiej „pod Rybą".

Restauracye, kawiarnie i cukiernie: *a)* Zakładowe: w „Domu Zdrojowym"; *b)* Prywatne: „pod Trzema różami". „pod Dębem". „w Willi Ułana". „pod 3-ma Koronami" (izraelicka). „pod Turkiem" (koszerna).

Powozy, fijakry i wózki góralskie: przy Dworcu kolei w Muszynie Cena po 1 złr. 50 ct. do 3 złr.

O zgubione i znalezione rzeczy zgłaszać się należy do Biura wywiadowczego c. k. Komisyi zdrojowej w Łazienkach mineralnych.

I. Lista Gości zdrojowych w KRYNICY, przybyłych od 15 maja do 3 czerwca 1894.

L. p.	Imię, Nazwisko i Godność	Zkąd przybywa	Pomieszkanie	Osób
1	Habesta Józef, majster szewski, z pomocnikami	ze Starego Sącza	w Budynku posądowym	3
2	Chrząszcz Michał, gospodarz gruntowy	z Koszyc m. (p. Tarnów)	u Żeleźniaka	1
3	Mantel Riwka, żona agenta, z córką	z Rzeszowa	pod Gołębiami	2
4	Swirska Katarzyna, żona portyera przy c. k. Namiestnictwie	ze Lwowa	„ Szwajcarem 12	1
5	Wagner Honorata, żona podoficera rachunkowego	z Jarosławia	„ „ 11	1
6	Mandyczewska Leokadya, wdowa po c. k. radcy Namiest., z córką	ze Lwowa	„ Zamkiem 11	2
7	Czaderska Marya, żona starszego c. k. komisarza skarbu	z Żółkwi	„ Topolami 10	1
8	Popielowa Helena, żona c. k. koncypienta dyrekcyi skarbu	z Przemyśla	„ „ „	1
9	Dyduszyńska Wanda, żona c. k. adjunkta sądowego	z Mostów wielkich	„ Zamkiem 15	1
10	Tobińska Zofia, żona notaryusza, z synem	„ „	w Willi Ułana	2
11	Dr. Ebers Henryk, kier. c. k. Zakładu hydropat., z żoną i służbą	ze Lwowa	w Pensyonacie	14
12	Holländer Hesse, żona kupca	ze Starego Sącza	w Hotelu Vogla	1
13	Sadger Eidla, żona kupca	z Oświęcima	„ „	1
14	Böhm Gabryela, wdowa po przemysłowcu	z Krakowa	w Pensyon. dra Ebersa	1
15	Abitz Julia, kapitalistka	z Warszawy	pod Gwiazdą	1
16	Widliński Józef, majster szewski, z pomocnikami	z Nowego Sącza	„ Gołębiami	3
17	Adela Edle von Patzoll, żona c. k. rotmistrza, z panną służącą	z Tarnowa	„ Orłem 8	2
18	Ławrowska Joanna, pryw., z siostrzenicą Zofią Sembratowiczówną	ze Lwowa	„ Jarząbkiem	2
19	Dr. Kopff Leon, lekarz rządowy c. k. Zakładu zdrojowego, ze służbą	z Krakowa	„ Topolami	4
20	Dobrowolska Józefa, żona c. k. adj. sąd., z siostrą Julią Berner	z Dąbrowy	„ Pagatem	2
21	Dr. Skórczewski Bolesław, dr. wszech nauk lek., z familią i służbą	z Krakowa	w Zakładzie dyetet.	6
22	Jurkiewicz Ludwik, prywatny	z Wiednia	„ „	1
23	Chomicki Grzegorz, oficyał c. k. kraj. dyrekcyi skarbu, z żoną	ze Lwowa	pod Zamkiem 12	2
24	Ks. Gruszka Jędrzej, rz. kat. proboszcz	z Muszyny	„ Orłem 6—7	1
25	Wolfgang Neuman, student	z Monasterzysk	„ Trzema koronami	1
26	Święcicka Władysława, żona literata	z Warszawy	w Willi tatrzańskiej	1
27	Ostrowska Henryka, żona c. k. woźnego sądowego	z Dębicy	pod Białą różą	1
28	Szulang Mindla, uboga	z Krakowa	u Abrahama Müllera	1
29	Janicka Anna, kasyerka	„	w Romanówce	1
30	Bojarska Marya, szwaczka	„	„	1
31	Bernerowa Florentyna, żona c. k. nadinspektora podatkowego	z Mielca	pod Pagatem	1
32	Kwiecińska Janina, żona dzierżawcy dóbr	z Łężkowic (Galicya)	u Warnickiego	1
33	Kurowska Aleksandra, nauczycielka	z Wadowic	„	1
34	Wójcicki Stanisław, inżynier c. k. namiestnictwa	ze Lwowa	pod Orłem	1
35	Bittger Süssla, kupcowa	z Królestwa Polskiego	w Willi tatarskiej	1
36	Woloski Serla, właścicielka dóbr	z Wańkowy (Sanok)	„ „	1
37	Burzyńska Emilia, wdowa po profesorze Uniwersytetu Jagiellońskiego, z towarzyszką Teklą Wąsowicz i służbą	z Krakowa	pod Trąbką	6
38	Zajączkowski Władysław, c. k. asystent kolei państwowej	z Gródka	„ Kurkiem strzeleckim	1
39	Będzikiewicz Honorata, córka kupca	z Krakowa	w Zakładzie dyetet.	1
40	Golczewska Helena, żona c. k. urzędnika fabryki tytoniu	z Jagielnicy (Czortków)	pod Kosynierem	1
41	Zdanowska Justyna, właścicielka dóbr	ze Szreniawy (Kr. Pol.)	w Łazienkach min. 3	1
42	Kałkowska Marya, żona c. k. komisarza pocztowego	ze Lwowa	w Willi tatrzańskiej	1
43	Janowska Helena, żona dyrektora kasy zaliczkowej	z Chrzanowa	„ „	1
44	Kiełpiński Bronisław, przemysłowiec	z Krakowa	pod Trąbką 15	1
45	Switkowska Bronisława, nauczycielka	„	w Pensyon. dra Ebersa	1
46	Belczyk Katarzyna, żona gospodarza, z córką	z Kobylanki	w Willi Bronisławy	2
47	Wysocka Aniela, żona artysty dramat., z synem	ze Lwowa	pod Pogonią	2
48	Rozdoł Emil, c. k. poborca podatkowy	z Dębicy	w Willi Ułana	1
49	Hr. Drohojowski Bolesław, właściciel dóbr, z lokajem	z Cieszacina wielkiego	w Pensyon. dra Ebersa	2
50	Brandel Jakób, przemysłowiec, z córką	ze Lwowa	u Sary Braun	2
51	Lipschütz Wolf, wyrobnik	ze Skolego	„ „	1
52	Józef Daszynicz Kulczycki, c. k. sierżant powiatowy	z Kolbuszowej	pod Zamkiem 16	1
53	Maślak Jan, majster piekarski, z pomocnikami	z Krakowa	„ Lipą	4
54	Patlewicz Franciszek, c. k. inżynier	z Nowego Sącza	„ Zamkiem 5	1
55	Binenthal Maurycy, urzędnik fabryki cukru, z familią	z Królestwa Polskiego	„ Pagatem	3
56	Menes Bora, żona kupca	z Grodna (Król. Pol.)	„ Trzema koronami	1
57	Gold Mina, żona felczera, z córką	z Warszawy	„ „ „	2
58	Csernák Marya, żona adjunkta kolejow., z córką	ze Lwowa	„ Zamkiem 6	2
59	Gostyńska Ludmiła, żona rządcy dóbr, z synem i służącą	z Nawojowej	„ Trąbką 11	3

L. p.	Imię, Nazwisko i Godność	Zkąd przybywa	Pomioszkanie	Osób
60	Gorczyńska Bronisława, właścicielka dóbr, z córką	z Krakowa	pod Węgierską koroną	2
61	Wachs Aron, właściciel dóbr, z córką	ze Złoczowa	„ Węgrem	2
62	Tyski Wiktor, urzędnik, z familią	z Piotrkowa (Kr. Pol.)	„ Góralem	3
63	Hile Klementyna, nauczycielka, z córkami	z Drohobycza	„ Węgierską koroną	3
64	Peterfreund Eber, syn rzeźnika, z żoną	z Nowego Sącza	w Hotelu Vogla	2
65	Robinsohn Riwka, kramarka	z Tarnowa	„ „	1
66	Karp Paulina, żona krawca	z Krakowa	„ „	1
67	Klafterowa Zuzanna, żona naczelnika kolejowego, z córkami	z Krasnego (Busk)	pod Zamkiem 4	3
68	Klicka Michalina, żona aptekarza, z córką	z Warszawy	„ Pagatem	2
69	Wyganowska Zofia, żona urzędnika, z dziećmi i służącą	„	„ Szczerbcem	4
70	Jacuńska Stanisława, żona urzędnika	„	„ „	1
71	Drotsch Laura, żona urzędnika, z córką i synem	z Marienthal (Morawa)	w Romanówce	3
72	Schwadron Jochweta, żona kupca, ze służącą	z Brzeżan	pod Trzema koronami	2
73	Dr. Przybylski Wacław, c. k. lekarz powiatowy	z Nowego Sącza	w Pensyon. dra Ebersa	1
74	Rudzińska Gabryela, żona oficyalisty	z Królestwa Polskiego	w Willi Bronisławy	1
75	Rosenthal Estera, wyrobnica	z Rosyi	u Leizera Ringa	1
76	Nowicka Eleonora, żona fortepianisty	z Warszawy	w Romanówce	1
77	Walczyk Tekla, żona felczera, z synem	z Bochni	„	2
78	Schwartz Helena, żona przemysłowca	z Ameryki	pod Turkiem	1
79	Glanzberger Mindla, wyrobnica	z Altstadt	u Schai Braunfelda	1
80	Chmielewski Michał, właściciel dóbr, z familią	z Królestwa Polskiego	w Willi tatrzańskiej	3
81	Englanz Sara, wyrobnica	z Piątkowy	u Nadlowej	1
82	Kossobudzka Julia, nauczycielka	z Przeworska	pod Rybą	1
83	Hr. Romer, c. k. starosta	z Neutitschein	„ Trzema różami	1
84	Ochocka Eleonora, obywatelka, z tow. Jadwigą Suchocką i służącą	ze Lwowa	w Willi Ułana	3
85	Komunicki Stanisław, właściciel mleczarni, z familią i służbą	„	pod Rybą	6
86	Majewski Feliks, c. k. adjunkt sądowy	z Sieniawy	w Hotelu Warszawskim	1
87	Kosanowski Jan, kasyer prywatny, z żoną	z Tartakowa	„ „	2
88	Dr. Mazanek Ignacy, lekarz	z Krakowa	„ „	1
89	Sidorowicz Władysław, c. k. oficyał poczty	ze Lwowa	w Domu zdrojowym	1
90	Langberg Selig, gorzelnik, ze służącą	z Rawy	u Leizera Ringa	2
91	Linsker Freide, żona kupca	z Tartakowa	pod Trzema koronami	1
92	Rajnusch Franciszek, kupiec, z żoną i służącą	z Czech	„ Potokiem	3
93	Kauczyńska Marya, żona c. k. adjunkta sądowego	z Żółkwi	w Łazienkach min. 4	1
94	Wiedeniowa Rozalia, żona c. k. komisarza	ze Lwowa	„ „ „	1
95	Piotrowski Alojzy, inżynier kolejowy, z żoną i służącą	z Królestwa Polskiego	pod Pogonią	3
96	Nagawiecka Anna, żona kupca	z Dębicy	„ Białą różą	1
97	Dr. Glücksmann Leon, lekarz, z familią i służbą	z Tarnowa	w Budynku posądowym	5
98	Bartik Rozalia, obywatelka, z córką	z Krakowa	pod Morskiem Okiem	2
99	Myślińska Józefa, obywatelka, z siostrą	z Warszawy	„ Pagatem	2
100	Richter Wilhelmina, żona maszynisty	ze Lwowa	„ „	1
101	Bialikowa Anna, obywatelka	z Krakowa	„ Złotą bramą	1
102	Czaderska Marya, żona urzędnika	z Sierszy	„ „ „	1
103	Hołubowicz Józef, aptekarz	z Delatyna	w Pensyon. dra Ebersa	1
104	Bojanczyk Olga, kupcowa, z dziećmi i panną nauczycielką	z Rosyi	pod Rybą	5
105	Reklewska Stanisława, żona administratora dóbr, z towarzyszkami: Janiną Roguską i Maryą Jasieńską	z Królestwa Polskiego	„ „	3
106	Krynicki Mieczysław, magister farmacyi	z Gorlic	„ Krakusem	1
107	Babińska Zofia, żona c. k. komisarza skarbowego	z Nowego Sącza	„ Pagatem	1
108	Dr. Aschkenazy Zygmunt, lekarz, z żoną i służącym	ze Lwowa	„ „	3
109	Pollak Rudolf, c. k. komisarz skarbu, z żoną	„	„ Szwajcarem 10	2
110	Małecki Tadeusz, prywatny	z Frysztaka	u Schai Weissa	1
111	Kuszowa Marya, żona urzędnika kasy oszczędności, ze służącą	z Nowego Sącza	pod Rybą	2
112	Schwestka Adolf, c. k. leśniczy	z Kolanowa	„ Gwiazdą	1
113	Dr. Lorentski Andrzej, lekarz kąpielowy, z służącym	z Radomyśla	„ Litwinką	2
114	Bujalski Hipolit, dzierżawca dóbr, z żoną	z Podola rosyjskiego	„ Zamkiem 7	2
115	Lipski Adam, właściciel dóbr, z siostrami	z Wołynia	„ „ „	4
116	Leśniak Julia, prywatna	z Tarnowa	„ Węgierską koroną	1
			Razem rodzin 116 osób	221
	Oprócz powyż wyszczególnionych przybyło niekurujących się rodzin		66 osób	110
	Ogólna ilość od 15 maja do 3 czerwca 1894 r. rodzin		**182 osób**	**331**

Uwaga. Wszelkie życzenia sprostowań uprasza się zgłaszać do Biura c. k. Komisyi zdrojowej w Łazienkach mineralnych.

Treść numeru: Kalendarz. — Sprawozdanie c. k. Zakładu zdrojowego w Krynicy za sezon roku 1893. — O dyletantyzmie w lecznictwie, napisał dr. Jasiński — Wiadomości bieżące. — Wiadomości urzędowe c. k. Zakładu zdrojowego w Krynicy. — I. Lista Gości zdrojowych w Krynicy, przybyłych w czasie od 15 maja do 3 czerwca 1894 r. — Ogłoszenia.

Odpowiedzialny redaktor Andrzej Szyjewski. Z drukarni Związkowej w Krakowie, pod zarządem A. Szyjewskiego.